नं० १०४५-च

पुरश्चरणविधिः (तन्त्रम्)

पत्राणि ८ (सम्पूर्णम्)

नं० १०४५-च

८ पत्रे

ॐ राम. १

ॐ श्रीगणेशायनमः वैशंपायनसंहितायां वीर्यहीनोयथादेहीसर्वकर्मसुनक्षमः पुरश्चरणही
नोहितथामंत्रःप्रकीर्तितः वायवीसंहितायां १ साधनंमूलमंत्रस्यपुरश्चरणमुच्यते पुरतश्चर
णीयत्वाद्धि नियोगात्यकर्मणः यच्चकेचित् नाजपात्सिध्यतेमंत्रोनाहुतास्त्रफलप्रदः अनर्चितो
ददेत्कामान्तस्मात्त्रितयमाचरेत् इतिकल्पप्रकाशवचनात्पुरश्चरणंत्र्यंगत्वंवदंति अपरेतुपं
चांगानि मत्रादैवितजपोहोमश्चतर्पणंस्नानाभिषेकस्त्रिविप्राणामाराधनमपीप्सितसर्वार्थसर्वदंशो
नंपुरश्चरणमुच्यते इतिकल्पलतावचनात् पंचांगंपुरश्चरणमितिप्रोक्तकल्पानुसारेण
इतिसिद्धांतः तथाहिचित्तशुद्धिहोमादेश्चप्रसक्तिकल्पकः पुरश्चरणजपःक्वचित्कल्पादिषुजपा
देवप्रसिध्यतीत्याहिनिर्देशात्दशांशहोमंविनैवसिद्धिःस्नानात् सारदातिलकप्रपंचसारादिषु
यंतन्नाभिधानेनदशांशहोमादेर्विपत्तिविषयदर्शनाच्चवर्णितदेजपेनैवतस्माद्धंश्चयूतमुनैः
पायसान्नैःघृतप्लुतैर्जुहुयादितिनस्मात्तामान्येविशेषेणोवाधत इतिमुक्तेसामान्येनकिंचिदुच्यते तत्रस
कुमारः नद्याःसमुद्रगामिन्यास्तीरेगोष्ठेयथावामनेयग्रश्वत्थविल्वमूलेवासिंधुतीरेजलाशयेयच्छ

२

माभिन्नविदेवगृहेवाशैलमस्तके देवः शिवः रुद्रयामले मेरुकुक्षुप्रागल्यालशाकांतेकविवर्जिते
एकांतेपावनेनिंदारहितेभक्तिसंयुते सुदेशेधार्मिकेराष्ट्रे सुभिक्षेनिरुपद्रवे रम्येभक्तजनस्थाने
निवसेन्नपराश्रये वापवीये अश्वत्थनिम्बमेवचयज्ञविज्ञेयसीदति गृहेजपःसमप्रोक्तोगोष्ठे
शतगुणोमतः आरामेचतथारण्येसहस्रगुणउच्यते अयुतंपर्वतेपुण्येनद्यांलक्षगुणःस्मृतः
कोटिदेवालयेप्राहुरनंतंशिवसन्निधौ इतिपुरश्चरणदेशनिर्णयः रुद्रयामलेपुण्यक्षेत्रा
दिकंगत्वाकुर्याद्भूमिपरिग्रहं कुर्याद्ममकर्मेयस्यपुरश्चरणसिद्धयेमयेयंगृह्यतेभूमिर्मेंद्रोमेसिध्य
तामिति इतिभूमिपरिग्रहः अथदिशाशोधः नदीपर्वततीर्थादौयथेष्टमारणेनवचिनतेयत् कोणमेकं
वहिर्ग्रामेनगरेवेष्टनगणस्यते तत्रवीरहस्तमयान्कीलान्नखमेत्राभिमंत्रितान्निखनेदष्टादिग्भा
गेतेषुक्षेत्रंचप्रपूजयेत् क्षेत्रपालादिकान्तत्रपूजयेद्विधिवत्ततः दिग्पतिभ्योबलिंदत्वाततः।
क्षेत्रंसमाश्रयेत् अथस्थलमेवचक्रे देशग्रामेगृहेवापयनवधाविभजेत्ततः प्रागादिपश्चिमांतेत्तका
दिमांतान्लिखिन्यसेत् अक्षराणिपयथ्यादीनितथाशेषवर्ग्योर्लिखेत् ईशोहयमश्चोमध्येस्थानशा
गादिविन्यसेत् रक्षाताम्हदिश्वः पश्चात्तनामाद्यक्षरतोभवेत् तन्मारक्षिपार्श्वयोयाणीकल्वीपादोन्नत

ॐ. राम. २

ततः शङ्खमेकमथो मध्ये हमेवं षडङ्गवान् सर्वे सर्वार्थसिद्धिस्स्यात्करयोरत्नसिद्धयः ऊर्द्धोत।
तिष्ठनैः फलं पादयोर्नैव सिद्धयः पुष्पे मूलस्य नियमाद्वै सर्वार्थसिद्धयः अथ मालाविचारः
मातृकाधा वर्णमयी मणिमयी करमयी तथाद्या ऊर्ध्वमालावतारे ब्रह्मनाडीगतान् वर्णान् आ
दिहीनान् विभावयेत् अर्णविन्दुयुतान् कृत्वा सोऽहमंत्रं प्रयोजयेत् अनन्त्रमादिहीनान्तरेव।
एवं हि मालायां कीर्तिता समीलने मालायं चाक्षमालिका प्रोक्ता सूत्रं शक्तिशिवात्मके ग्रंथिता
कुण्डली प्रोक्ता त्रितिहानाणि वै अकारः प्रथमो देविलकारान्तमस्ततः परं अतो मेरुस्थाने प्र
क्षावर्णान्तं न पादिपदे मेरुं कार्णवे यथा आरम्भ्याकारमादौ मनसि परिजपेन्मातृकां सावसा
नो ध्यातत्वाद्यवसानात्पुनरपि च पदे देहतमे वावरोहे लीलानेत्रो चवर्गो लकारान्त परिजपेद्दृष्टए

चक्रकाक	कालगतः	लेन
ट ठ ड ढ ण	इ ई [illegible] उ ऊ ऋ ॠ लृ ॡ ए ऐ ओ औ अं अः [illegible]	श ष स ह क्ष
नयरधन	वाकवमम	[illegible]

वावसाने घेते संहारसंज्ञं यष्टुगदिताया मालेमालिके
यमिति अथ द्वितीये लात वर्णान्तराणां रुद्राक्षमालिका मा
सर्वेजपेत् समनोरथान् प्राप्नोति विहितामालाशरणा
नाशिनी मताऽक्षराः स्रोत्रि प्रयोगमाला सर्वपापप्रणाशिनी २

पुत्रजीवफलैः कृत्वा कुरुते पुत्रसंग्रहं निर्मिता रूप्यमणिभिर्जपमाले प्सितः प्रदा हिरण्मयैर्वि
चिता माला सर्वसमृद्धिदा प्रवालैर्विहिता माला प्रयच्छेद्विपुलं धनं सौभाग्यं स्फाटिकी माला
मौक्तिकैर्विविहिता श्रियै निर्मिता शंखमणिभिः कुरुते कीर्तिमव्ययां सर्वैरेतैर्विरचिता मा
ला सर्वान्स्कृयेन्नृणाम् उत्तरातंत्रेतु रुद्राक्षैर्यदि जपेत रुद्राक्षैकादिकैस्तथा नानाम्नान्मध्ये
श्रेयोक्तं वै पुत्रजीवादिके च यत् ब्रह्मयामले रुद्रसंगसायामाला पित्रणोमोक्षयिनीतिस्या
दारुकृत्वा वरेप्यलालपान्नरकर्मिणा ग्रक्षैस्याद्घाटेनेकाया श्रीफलैर्जीवनमाधने राजदंतस्य
मणिभिर्माला सर्वार्थसाधिनी तंत्रांतरेणातास्मणिभिर्माला सात्विकी मैनरत्नमानदंष्ट्रो।
राजसी रत्नैला कृविंप्रातिभिः पुनः तामसीलिवकाष्ठास्थिजाता त्रोक्तोग्रकर्मणि करमाला
तयसिद्धाग्रयमालामसंस्कारकालः इदंदेषवैष्णवीमाला कर्तव्यं जपकर्मणि क्राराचीनयाशा भु
क्रेरपमीनवमीतिथौ चतुर्दश्यांशिववस्याङ्कुः सप्तम्यांभास्करस्य च चतुर्थ्यां तु गणेशस्य माला
कार्यामहेश्वरि ग्रथमालासत्रे पंचसूत्रं महादेव्याः कार्पासं वैल्लवेविधौ श्रीगणेशे च का

ण्ठां संसूत्रं मनेषु पाशयते दिनश्री निर्मितं सूत्रं त्रिगुणं त्रिगुणीकृतं ग्रथ्यमालां समस्ताः यथाशो मस्त्र
गोमयं दुग्ध दधि घृत कुशजलात्मकं पंचगव्यं संपाद्य एवं दिने कृते कमण्डलुः प्रातः कृतनित्यकृत्य
सूत्रं मणिगणं पृथक् पृथक् पंचगव्येन जलेन प्रक्षाल्य पश्चात् कारेण नवाग्रहादल्यबुसंस्थाप्य तेषु
प्रणवं भुवनेश्वरीबीजं मातृकां च विन्यस्य तथैव गंधादिभिः संपूज्य तत्र होमविधिना तं सं
स्थाप्य यथाशक्ति सतिलैर्घृतैः केवलैर्वा सद्यादिपंचमंत्रैर्हुत्वा सूत्रैगीरूढं विधिना मंत्रग्र
थितं यथा मणिगणे विवर्धयेत् ज्ञातीयेन मणिनामेकं विदध्यात् अथ ॐ सद्योजातं प्रपद्या
मि सद्योजाताय वै नमो नमः भवे भवे नाति भवे भवस्व मां भवोद्भवाय नमः इति पंचगव्येन
तो शीर्षके न च प्रक्षाल्य ॐ वामदेवाय नमो ज्येष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः
कलविकरणाय नमो बलविकरणाय नमो बलाय नमः बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतद
मनाय नमो मनोन्मनाय नमः इति चंदनागरुकुंकुमैर्विलिप्य ॐ अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघो
रतरेभ्यः सर्वेभ्यः सर्वसर्वेभ्यो नमस्तेऽस्तु रुद्ररूपेभ्यः इति अगरुशीर्षसगुग्गुलमंड चंदन

हुते धूपयित्वा ॐ तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् इति गंधचंदनकस्तू
रीकुंकुमकर्पूरैर्लेपयेत् ॐ ईशानः सर्वविद्यानामीश्वरः सर्वभूतानां ब्रह्माधिपतिर्ब्रह्मणोधिप
तिर्ब्रह्मा शिवो मेऽस्तु सदाशिवोम् इति मंत्रेण प्रतिबीजमभिमंत्रयेत् अथ एकजातत्रैकवक्त्रे भ
वानीशंकरौ द्विवक्त्रे नलः चतुःवक्त्रे शिवः षड्वक्त्रे कार्तिकेयः सप्तवक्त्रे शेषनागः अष्टवक्त्रे
महासेनः नववक्त्रे भैरवः दशवक्त्रे जनार्दनः एकाधिके एकादशरुद्रान् द्वादशवक्त्रे द्वादशादित्याः
एवमेकजातीयवक्त्रेषु मणिषु तेनां देवतामावाह्य भिन्नजातीयेषु पुनः शिवमेवावाह्य प्राणान् पंच
मंत्रैः प्रतिबीजं पंचोपचारान् विधायैतं संस्कृतया मालया जपेत् जीर्णे तु सूत्रे पुनर्ग्रथयित्वा त
या स्वेष्टमंत्रमष्टोत्तरशतं प्रायश्चित्तार्थं जपेत् पुनर्ग्रथयित्वा तया स्वेष्टमंत्रमष्टोत्तरशतं प्रायश्चि
त्तार्थं यथा एवं न पं कुर्यात् अयं रुद्राक्षपद्मसंस्कारो नान्यत्र अथान्यमालासंस्कारप्रयोगः तत्र प्रथ
तां मालां कविशाखाग्रे संस्थाप्य तत्र गोसत्यं विलेपि वंशगोचरं एकं एकं कृत्वा आवाह्य संस्कृत्य होमि
ति मंत्रेण पंचगव्येन निक्षिप्य पुनः सर्पापाम्निते चास्तेन निक्षिप्य पुनः शीतलोदके ततः प्रक्षाल्य।

ले

त्रिवः वक्त्रे

५ चतुरवक्त्र
पं मः चवक्त्रे

श

ॐ. चंदनादिभिरुपलिप्य हंसोमितिमंत्रमष्टोत्तरशतं जपित्वा नवग्रहादिकामालासंपूज्य यथाशक्तिरेव
४ ष्टमेवहुत्वा यत्नसंस्तोष्यमालायाः जपेत् अथवा अस्त्रमंत्रेण मालां प्रक्षाल्य हिरण्यमंत्रेण शंखयि
त्वा स्वेष्टदेवतां पूजेन्मंडले विधाय तत्र स्वेष्टदेवतां संपूज्य जपहोमौ विधायतत्रैव मालां संस्था
प्य सकलमंत्रषडंगमंत्रान् स्वतत्रविन्यसेत्सर्वभूतबलिं दत्वा मालायामभीष्टदेवतामभ्यर्च्या वा
र्यदक्षिणाभिः तोषयेत् इत्युक्तो मालासंस्कारप्रयोगः अथ पुरश्चरणकाले विधितं नरैः।
मनःसंहरणं शौचं मौनं मंत्रार्थचिंतनं अव्यग्रत्वमनिर्वेदो जपसंपत्तिहेतवः अह्नामंत्रेण जपो
त्साहः क्रोधत्यागस्तथैव च सवर्णासवर्णजधर्मोक्तकर्मालानां विनिग्रहः ब्रह्मचर्यं गुरोः सेवा ला
नमामलकैः सदामंत्रितजलैरभिषेकश्च संधिषु देवर्षीणां पितृणां च तर्पणं प्रतिवासरं पाला
शपत्ररहितपात्रे भोजनमाचरेत् अथानिषिद्धान्नानि विधि काककरंजार्कसुनहीछाया
नवाचक्रमेत् स्त्रीशूद्रपतितोच्छिष्टनास्तिकैः सहभाषणं प्रतिग्रहं न सत्य कृत्वैव कुर्वन्हे
कवहस्तामकाखिलभोजनकौटिल्यलोभसाधकसमागमान् स्नानमभ्यंगं दकौदेहोवतेन ४
रात्रौ गोवि प्रवालासुवाल कोपुद यांचरेत ३

मैथुनेकथाम् श्रवणंगीतवाद्यादिर्नृत्यदर्शमेवच प्राणिहिंसाक्रोधचिन्ताकंचुकोष्णीषधारणंशिरः
प्रावरणंकेशमोक्षणंपादुकारोहणंतिंपानेशय्यायिकारोहोज्झपादप्रसारणंवस्त्रमलिनम
त्यर्थंधारयेन्नकदाचन अथआसनानि नचस्थापयित्वेदारुपाषाणतृणवस्त्रेजेरटकाय
त्वक्कृतेमृन्मलेनासनेचरेत् मृगव्याघ्रजिनेवेत्रनिर्मितेकेवलेकंबलेरक्तपट्टनिर्मितेकथीत
आसनेजपकर्मणि अथभोज्यानि हैमंतिकंसिताखण्डयवाकंगव्यघृतकंचनतोल्पाहतेषा
हृंगडवर्जितमोदकंमुद्गाहलतिलकंदोपाहकेमूलवर्जितःनारिकेलाकलवणीकदलीफ क
कि ४ लमार्द्रकंहरीतकीमामलकंवास्तुकंहिलमोचकां लोणंसैंधवसामुद्रंपिप्पलीजीरकंतथा
नागरंतिंतिणीगव्यमन्नंहुंनचुतेनतया अथवर्ज्यानि कृतिमक्षारलवणोक्षणं पर्युषितंनयोनि कं
ठ ३ कंगृंजनंवीजंकरवालमसूरनालिचमाषगोधूमचणकद्वधान्यमसूरिकाकोद्रवंकेशकीटादिषितं को
होदृष्टित शय्याडहंक्लिपाडहंभावडहंचवर्जयेत् अथशयने कम्बलनिर्मितशय्यायामलमं
त्रामिमंत्रेतेनदेवेशमेपस्तवनरोमवसरकादिकेपदनं प्राकृशिरोदक्षिणपार्श्वेस्वपेतनचपश्चिमे

गौ:

५

5

त् प्रथमेप्रहरेस्वप्नेफलंमन्देनयच्छति षड्भिर्मासैर्द्वितीयेनततवदैनत्तृतीयकेचतुर्थेमासमासाद्वेण
तिशांतेनविकेफले प्रथमेत्रसिद्धिस्वचकाःस्वप्नाः प्रसन्नगृहदेवादिदर्शनेचंद्रसूर्ययोः गंगा
सरस्वतीश्यामागोलिंगार्चादिदर्शने हंससारसचक्राह्वमयूरसवलोकनमपूर्णावलोकने
समुद्रतरणेरक्तपानेगृहाग्निदर्शनेतथारोहणेचवृक्षप्रदीप्तवन्निर्माणहानं समुद्रसर्पविभग
जमालाफलद्रुमान् तुरंगाधिसरामांसेपक्वान्नंसिद्धिमेव्यचम् आकाशगमनेशैलगजाद्या
रोहणेतथा अभीष्टदर्शनेमद्यपानेमांसाशनेतथा पुरीषालेपनेरक्तस्नानेस्वप्नेशुभेस्मृते
अर्थशुभासूचिकाःस्वप्नाःकपिलयंचराद्वैचेंडालकलभंकाकगृहेस्वन्यमेगलतैलाभ्यक्तं
नोनंग्रष्टकेदुःखंस्वकंटके शास्वदमतलेहृदीनरोगगमवाप्नुयात् कलहोवालगजःदृष्ट्वा
समाचरेत् होमंस्वर्सिहेनचशांतयेनासिहेनन्दसिंहमेत्रेणाहोमश्चैवनरशनेसहस्त्रवापंचय
त्रेप्रथमेवत्सरेवस्वप्नजायंतेवहवीविज्ञानियमममसनारदः नोहंगंगाधकोमातैकर्मणामनसा
यदि तृतीयवत्सराहृहेंराजानश्चमहीस्वतः प्रार्थयंतेनतेधेनगर्विनामपिमानिनः नवमा

५

दन्तग्रहं धेनुयोनिं द्वाति मंत्रराट् प्रपंचसारे ततो मूलमंत्रयाहं संजाप्य तेजपते मनुं यथाविधि तेनि
ग्रहीयं निलनमिषग्रहं भवेत् केनकारणेनेत् कर्मणाप्रवलेनैव प्रतिबंधवितोषिनः यदिसि
द्धं न लभेत हि द्वितीयं वा पुनराचरेत् अथ होमविचारः तत्र जपात् दशांशेन होमः तदशक्तौ द्विगुणो
त्रिगुणो वा ब्राह्मणानां त्रिगुणः वैश्यानां च तद्गुणाः तत्राशक्तौ होमो द्विगुण एव जपः सर्वेषां पदार्थे विहि
यतं संख्या द्विगुणो जपः इति कर्मसंग्रहवचनात् एतद्विप्रमात्रपरमिति कश्चित् तद्धी शूद्रयोः
होमानधिकारे जप एव ततो होमदशांशेन तर्पणं नित्यं सहस्रं देवतानां तर्पयामिति मंत्रान्ते प्रोक्ता
टो दिलिमेरद्भिः तर्पयेत् तर्पणस्य दशांशेन मंतेमंत्रसंस्कारे अभिषिंचेन्मूलमंत्रेण जलैः कुंभात्व
मद्रूपात् तद्दशांशेन भोजयेद्विप्रान् सदाचारान् दशांशतः ततः सर्वेषां भोजयेद्विप्रान् कृतकोमतानि
द्वयेगहस्तंतो वपयेतस्माद्गुरो हिरण्याद्वर्णादिभिः अत्र स्वजातिमंत्रेण जपेत् पुस्तके लिखिता न मंत्रा
नालोकयन्त्रजपतिरे अस्यहस्तात् मंत्रेणात कंपयेत् कीर्तितं इति कल्पाद्विवचनात् अथ पुर
श्चरणजपक्रमः तत्र मंत्रकलोऽक्षमंत्रक्रमेण संख्या भवति सा च कृते युगे ययोक्तो वर्त्रेता याः

गो·
६
6

द्विगुणः प्रोक्तो द्वापरे त्रिगुणस्तथा कलौ चतुर्गुणः प्रोक्तः सिद्धये नान्यथा जपः एतत्त्रयं पंचमास्व
चनात् सारदातिलकान्त विषये तत्र चतुर्गुणस्य सिद्धये नात्र विधानात् गुरोर्लब्धस्य मंत्रस्य प्र
सादावर्तेन हि यत् अंगानां तु गणाच्चन्यासहस्रं जपः स्मृतः जिह्वा जपः स्मृतो ज्ञेयः केवलं जिह्व
याजपः धियायदक्षरश्रेणिं वर्णस्वर्णपदात्मिकां उच्चरेदर्थमुद्दिश्य मानसो जपः एत
योरुत्तरोत्तरं मुख्यत्वाज्ज्ञेयं भृगुसंहितायां ये पाकयज्ञाश्चत्वारो विधियज्ञसमन्विताः सर्वे ते ज
पयज्ञस्य कलां नार्हन्ति षोडशीं अथ पुरश्चरणविधिर्निरूप्यते अथ पुरश्चरणारं
भः भविष्यवत्सरभूषायै मंतोया गुरुमाल्लनः प्रारंभेतज्जपं पश्चादेन स्नातः पुरः स्मरे न च यथोक्ते।
शुभे देशे ग्रामे क्रोशमात्रे नगरे क्रोशद्वये तीर्थपर्वतादौ परिमाणरहितस्थाने सुमाप्तिसमये मुक
मंत्रपुरश्चरणसिद्धये मयेयं गृह्यते भूमिर्मंत्रो मे सिद्ध्यताम् इति भूमिपरिग्रहं विधाय दिक्षु रक्षार्थ
मथा विघ्नशलिमात्रान् दशकीलान् अस्त्राभिमंत्रान् पूर्वादिदिक्षु निखादयेत् तत्र प्रत्येकमस्त्रमेवं
विधाय कीलसमीपे पूर्वादिदिक्षु इंद्रमांगसायुधसपरिवाहनपवते माषभक्तबलिर्नमः २

६

त्यादिक्रमेण मत्रबलिं दत्वा क्षेत्रमध्ये क्षेत्रपालाय नमः ॐ गणेशाय नमः वं बालपुरुषाय नमः
इति क्षेत्रपालगणेशबालपुरुषांतं संपूज्य समे भूतले प्रागग्रं कूर्मचक्रं संचिंत्य तत्र पूर्वादि
षु मध्ये ॐ क्षं अमृतक्षेत्रपालाय नमः ॐ क्षं वृषभक्षेत्रपालाय नमः शैलराजवासुकीश्वर
कृतणक्षिपद्मयोनिमहाबलधायाष्टाख्यानव क्षेत्रपालान्कूर्मकोष्ठे पुगंधादिभिः संपूज्य
ग्रामाद्युत्तरपूर्वकोष्ठदिशि मध्यकोष्ठे वा जपगृहे विधाय जपारंभपूर्वादिवसे प्रातःस्नानादि
कं विधाय ब्राह्मणान्भोजनादिभिस्तोषयित्वा जपस्थाने त्रिकोणवृत्तचतुरस्रमंडलं विधाय तत्र
क्षेत्रपालाय नमः क्षेत्रपाल इहागच्छेत्यावाह्य गंधादिभिः संपूज्य तदग्रे त्रिकोणमंडले बलि
१ द्रव्यं निधाय ब्रूयादिति विडूषपुरुषीपुरुभंजय २ नाशय २ विघ्नविघ्नमहाभैरवक्षेत्रपाल
बलिं गृह्ण गृह्ण बलिं लिंलिलोपविशेत् अथ जपदिने प्रातःस्नानादिकं विधाय ब्राह्मणैः स्व
स्तिवाचनं कारयित्वा कुशतिलाक्षतजलान्यादायोदङ्मुखः ॐ अद्यामुकमासि अमुकप
क्षे अमुकतिथौ अमुकगोत्रः अमुकशर्मा अमुकमेवसिद्धिकामोऽमुकमंत्रस्य यत्संख्याजपा

गो॰ मकेपुरश्चरणं करिष्ये इति संकल्पयेत् ततः निष्क्रमेण सहस्रं समाप्य मूलमंत्रेणायायाया
८ मंकृत्वाकरषडंगन्यासौ तेदेवताहृदि ध्यायं मालामश्वत्थदकेनाभ्युक्ष्य ॐ मां माले महामाये सर्व
7 शक्तिस्वरूपिणी चतुर्वर्गस्तत्वयि न्यस्तः तस्मान्मे सिद्धिदा भव इति मालां संपूज्य ॐ अविघ्नं कुरु
माले त्वमिति दक्षिणकरे समादाय स्निग्धसिश्रीनाथके ठपीतवर्णमूलमंत्रं हृदये संहंगुरूपा
दयो रात्मानं ध्यायं गुरुहृत्स्वभुजस्तत्त्वा चतणीमेकां विचित्य स्वरूपयानाहतं तच्चक्रे मालां मानीय दक्षि।
णकरमध्यांगुलिमध्यपर्वणि संस्थाप्यैकचितः केंद्रनील नरहितः मंत्रार्थगतचितः प्रण
वोच्चारणपूर्वकं यावत्तारभ्यामध्याहं जपेत्ता ॐ मितिजपं समाप्य तं माले सर्वदेवानां प्रीति
दा शुभं मम सिद्धिं कुरु सर्वमेमहत्येयशोवीर्यं च सर्वदा इति मालां स्वशिरसि निधाय गंधाक्षतान्यासा।
ते श्रीगुरवे जपं समर्प्य गृहान्न्यर्पणात् तत्व सामवेच्चारहीशूद्रव्यतिरिक्तविषयः ते नामोकार
पारायणवत्वेन यहणात् तेषां ध्याहूस्वानान्ते देवताः स्नानं विधाय वैश्वदेवादिकात्याह्निकं विधा
य भोजनसमये एवंकैविपान्नं मंजीयात् मूलेनाभिमंत्र्यतेन्नलेच पिवेत् इत्येलत्समस्ता

६ ३

मौउक्त्रीत्याहोमं विधाय तद्दशांशेन तर्पयामि इति पुरश्चरणप्रयोगः अथवान्यप्रकारेण पु
रश्चरणमुच्यते ग्रहणे किं सर्वं दीर्वा शुचिः पूर्वं मन्त्रयोषितः नद्यां समुद्रगामिन्यां नाभिमात्रे जले
स्थितः स्पर्शात्तु विमुक्तिपर्यन्तं जपेन्मन्त्रं हि समाहितः तावत्कालं जपित्वेत्तु ततो होमादिकं
चरेत् अथवा कृष्णचतुर्दशीमारभ्य यावत्कृष्णचतुर्दशी देवधाम्नि जपेन्मन्त्रमयुतमानेन चा
तुर्थं जपमहं च ततः दशांशेन क्रमेणाधिकमहस्त्रयं चकमन्त्रजयो भवति अथवा मन्त्रेत्थं प्र
येन्मन्त्रं मातृकान्तरसंपुटितं जपमहं पातं जपेत् अथवा विपरीतं मन्त्रं संयुक्तं मातृकान्तरं संपुटं
मातृकाक्षरं जपेद्विसर्गः तत्र चैकविंशतिस्वराः अथवा तत्र यथा अकारेकारोकारान्तं त्रयं
अकारादीनां हृदयमित्येकविंशतिकाः व्योमावसानाः पंचविंशतिः स्पर्शाः यादयश्चा
ष्टौ ज्ञानमाश्रुत्वारः अन्तस्थसर्गविसर्गकोऽहं स्पर्शो लक्ष्मीति अथवा मासमात्रं जपेन्मन्त्रं भूत
लिप्या शुद्धिकृतेऽक्रमेऽक्रमामासहस्त्रं तु मासमात्रं होमं भवेन्मन्त्रः इत्येवमपि प्रकारान्तेयाः इति
पुरश्चरणम् अं इं उं ऋं लृं एं ऐं ओं औं हं यं वं रं लं डं कं खं घं गं ङं चं छं झं जं णं टं ठं डं ढं नं तं थं दं धं
मं फं बं भं मं क्षतं लिपीमन्त्रस्य ... ... यात् इति पुरश्चरणं समाप्तः राम राम राम